

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Komp/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 9019200026
Dátum vydania rozhodnutia: 08.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9019200026.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudcov JUDr. Jozefa Milučkého, JUDr. Aleny Adamcovej Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD., JUDr. Petry Príbelskej, PhD., v právnej veci žalobkyne: Sociálna poisťovňa so sídlom Ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia so sídlom Špitálska 22, 812 74 Bratislava, IČO: 00 802 603, za účasti žiadateľa o starobný dôchodok Ing. P. Y., V., v konaní o kompetenčnej žalobe žalobkyne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky u r č u j e, že pôsobnosť vykonať administratívne konanie vo veci starobného dôchodku Ing. P. Y., dávkový spis č. XXX XXX XXXX X má Sociálna poisťovňa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa je verejnoprávna inštitúcia, ktorá je v zmysle § 120 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení („ďalej zákon o sociálnom poistení“) je zriadená na výkon sociálneho poistenia a podľa § 172 ods. 3 písm. a/ cit. zákona vykonáva dávkové konanie aj vo veciach dôchodkového poistenia.

2. Žalobkyňa sa kompetenčnou žalobou podanou 13.06.2019 domáhala, aby najvyšší súd v zmysle § 412 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok určil, že žalovaný Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia je povinný vykonať administratívne konanie o starobnom dôchodku Ing. P. Y., V., ktorý si žiadosťou spísanou dňa 21. júna 2013 uplatnil nárok na starobný dôchodok, ktorý žiadal priznať od 1. januára 1999. Nárok na dôchodok vznikol žiadateľovi ako bývalému profesionálnemu vojakovi dňa 6. februára 1995. Po ukončení služobného pomeru 31.12.1998 mu bol od 01.01.1999 priznaný výsluhový dôchodok.

3. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.05.2014 žalobkyňa nárok na starobný dôchodok

Ing. P. Y. zamietla s tým, že nie je príslušná na rozhodnutie. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 15Sd/105/2014-24 zo dňa 2. februára 2015 potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 7So/32/2015 zo dňa 30.11.2016 potvrdil prvostupňový rozsudok Krajského súdu v Trenčíne. Žalobkyňa postúpila dňa 16. marca 2017 žiadosť o priznanie starobného dôchodku žalovanému Vojenskému úradu Sociálneho zabezpečenia.

4. Následne prebiehalo administratívne konanie pred žalovaným. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 18Sa/12/2017-88 zo dňa 26.04.2018 zrušil rozhodnutie Ministerstva obrany SR č. SEUZZ-24-29-1/2017-OdSP zo dňa 14. júna 2017, ktorým podľa § 59 ods. 2 zamietol odvolanie žiadateľa Ing. Y. a potvrdil rozhodnutie Vojenského úradu Sociálneho zabezpečenia č. VUSZ-65210006635804 zo dňa 16.03.2017, ktorým konanie o priznanie starobného dôchodku zastavil, keďže Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia bol príslušný rozhodovať o starobnom dôchodku žiadateľa iba do 30.04.1998. Krajský súd v Trenčíne v bode 29 rozsudku konštatoval, že zákon č. 114/1998 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť od 01.05.1998 a ktorý už neupravuje podmienky nároku na starobný dôchodok, ustanovil, že vo vzťahu k sociálnemu zabezpečeniu vojakov sa nepoužijú ustanovenia § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb., čím vylúčil Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia z rozhodovania o starobných dôchodkoch vojakov. Od 01.05.1998 o nárokoch vojakov na starobný dôchodok nie je oprávnený rozhodovať Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, ktorého právomoc v týchto veciach sa mohla vzťahovať iba na žiadosti vojakov, ktoré mu boli doručené do 30.04.1998.

5. Najvyšší súd konštatuje, že z horeuvedeného priebehu administratívnych konaní je zjavný vznik záporného kompetenčného konfliktu v zmysle § 412 ods. 3 SSP, v ktorom žalobkyňa a aj žalovaný súčasne popierajú svoju pôsobnosť tak, že žiadny z nich nechce vykonať v tej istej veci administratívne konanie.

6. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 20.04.2020 č. VÚSZ-65210006635804-47/2020 zo dňa 20.04.2020 s a stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 18Sa/12/2017-88 zo dňa 26.04.2018, podľa ktorého v danej veci je daná pôsobnosť na vykonanie dávkového konania Sociálnej poisťovne.

7. Účastník konania Ing. P. Y. vo vyjadrení, doručeným najvyššiemu súdu 11.05.2020 uviedol, že súhlasí so všetkými tvrdeniami Vojenského úradu Sociálneho zabezpečenia, že vo veci je daná pôsobnosť Sociálnej poisťovne.

8. Správne kolégium najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 17.06.2020 podľa § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov prijalo stanovisko k zjednoteniu rozhodovacej činnosti k pôsobnosti orgánov na administratívne konanie o žiadosti profesionálnych vojakov o starobných dôchodok po nadobudnutí účinnosti zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákona č. 328/2002 Z. z.

9. S t a n o v i s k o pod bodom II: „Sociálna poisťovňa, ústredie, má pôsobnosť na vykonanie administratívneho konania o žiadosti, ktorou vojak žiada o priznanie starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po 30.04.1998, ak zamestnanie (služobný pomer) vojaka z povolania trvalo od vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona č. 114/1998 Z. z. (01.05.1998), pretože v zmysle ustanovenia § 103 bod 2 zákona č. 114/1998 Z. z. už nemožno použiť ani ustanovenia § 142 ods. 4 písm. a/ a § 143 zákona č. 100/1988 Z. z.

10. Výnimkou z pôsobnosti Sociálnej poisťovne sú, na základe doterajšej rozhodovacej činnosti súdov, prípady pod bodom III Stanoviska:

a) „ak bývalý vojak z povolania, ktorý splnil všetky podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. pred 01.05.1998 a nebol od vzniku nároku na starobný dôchodok zamestnaný nepretržite ku dňu 30.04.1998, požiadal po tomto dni o priznanie starobného

dôchodku,

b) ak vojak z povolania, ktorý splnil všetky podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. pred 01.05.1998 a ktorý bol od vzniku nároku nepretržite zamestnaný ku dňu 30.04.1998, príp. aj po tomto dni, požiadal o priznanie starobného dôchodku spätne odo dňa, ktorý predchádza nadobudnutiu účinnosti zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov (01.05.1998),

c) ak vojakovi bol pred 01.05.1998 za najmenej 20 rokov služby priznaný výsluhový príspevok (§ 33 ods. 1 písm. c) zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov) a súčasne ak pred 01.05.1998 došlo k súbehu nároku na tento výsluhový príspevok a nároku na starobný dôchodok a oprávnený si podľa § 33 ods. 5 zákona č. 76/1959 Zb. zvolil príspevok namiesto starobného dôchodku,

d) ak vojakovi bol pred 01.05.1998 priznaný starobný dôchodok, v ktorých prípadoch je pôsobnosť na vykonanie administratívneho konania o žiadosti o starobný dôchodok naďalej daná Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia“.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 419 ods. 2 SSP bez nariadenia pojednávania určil, že pôsobnosť vykonať administratívne konanie vo veci starobného dôchodku

Ing. P. Y., dávkový spis č. XXX XXX XXXX X má Sociálna poisťovňa, keďže žalobca si žiadosťou spísanou dňa 21. júna 2013 uplatnil nárok na starobný dôchodok, ktorý žiadal priznať od 1. januára 1999. Nárok na dôchodok vznikol žiadateľovi ako bývalému profesionálnemu vojakovi dňa 6. februára 1995. Služobný pomer žiadateľa skončil 31.12.1998 a bol mu od 01.01.1999 priznaný výsluhový dôchodok. Žiadateľ spĺňa pozitívne podmienky stanoviska pod bodom II. Súčasne neboli zistené negatívne podmienky pod bodom II. stanoviska.

12. O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 170 písm. d/ SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, pretože išlo o konanie o kompetenčnej žalobe podľa § 412 a nasl. SSP.

13. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 5:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.